

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนการสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจักขณ์ ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนการสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจักขณ์

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อการเรียนการสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจักขณ์

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยายในตารางที่ 1 ถึง ตารางที่ 10 ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 สถานภาพของครู

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	3	5.17
หญิง	55	94.83
2. อายุ		
ต่ำกว่า 21 ปี	-	-
21 - 25 ปี	1	1.72
26 - 30 ปี	10	17.24
31 - 35 ปี	24	41.38
36 - 40 ปี	6	10.34
41 - 45 ปี	9	15.52
มากกว่า 45 ปี	8	13.79
3. วุฒิสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	3.45
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	49	84.48
ปริญญาโทหรือเทียบเท่า	7	12.07
อื่น ๆ	-	-
4. ท่านสอนภาษาไทยมาแล้ว		
1 - 5 ปี	6	10.34
6 - 10 ปี	28	48.28
11 - 15 ปี	11	18.97
มากกว่า 15 ปี	13	22.41

จากตารางที่ 1 พบว่าครูส่วนใหญ่เป็นหญิงร้อยละ 94.83 ครูชายมีเพียงร้อยละ 5.17 ครูส่วนมากมีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.38 รองลงมาคืออายุ 26 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.24 และร้อยละ 15.52 มีอายุ 41 - 45 ปี ครูที่มีอายุมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13.79 คือมากกว่า 45 ปี อายุน้อยที่สุด คือระหว่าง 21 - 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.72 ด้านคุณวุฒินั้น ครูส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 84.48 ปริญญาโทหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 12.07 และน้อยที่สุดคือต่ำกว่าปริญญาตรีมีเพียงร้อยละ 3.45 เท่านั้น ส่วนประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยนั้น ครูส่วนมากร้อยละ 48.28 มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยมาแล้วระหว่าง 6 - 10 ปี ที่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยสูงสุดคือมากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.41 มีครูเพียงร้อยละ 10.34 ที่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยน้อยที่สุดคือระหว่าง 1 - 5 ปี

ตารางที่ 2 สถานภาพของนักเรียน

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	161	55.52
หญิง	129	44.48
ระดับชั้นที่ศึกษา		
มัธยมศึกษาปีที่ 4	147	50.69
มัธยมศึกษาปีที่ 5	143	49.31

จากตารางที่ 2 จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 290 คน เป็นนักเรียนชายร้อยละ 55.52 และเป็นนักเรียนหญิงร้อยละ 44.48 นักเรียนศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 50.69 และศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 49.31

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนการสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจักขณ์

ผู้วิจัยได้ถามความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนการสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจักขณ์ ในด้านวัตถุประสงค์ วิธีสอน การจัดกิจกรรม สื่อการสอน และการวัดและประเมินผล

คิดค่าตอบเป็นค่ามัธยเลขคณิต ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
ได้แสดงไว้ในตารางที่ 3 - 10

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนการสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจักขณ์ ในด้านวัตถุประสงค์

ข้อความ	ครู			นักเรียน		
	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1. อธิบายลักษณะและข้อบังคับของวรรณกรรมร้อยกรองประเภทต่าง ๆ ได้	3.12	0.53	มาก	2.81	0.65	มาก
2. อธิบายคำศัพท์ต่าง ๆ ได้	3.02	0.58	มาก	2.90	0.66	มาก
3. ตีความและถอดคำประพันธ์ได้ถูกต้อง	3.14	0.56	มาก	3.01	0.68	มาก
4. วิเคราะห์ลักษณะนิสัยและการกระทำของตัวละครอย่างมีเหตุผล	3.22	0.56	มาก	2.94	0.70	มาก
5. อ่านทำนองเสนาะได้ถูกต้อง	2.79	0.67	มาก	2.62	0.82	มาก
6. บอกข้อความที่ไพเราะจากวรรณกรรมประเภทร้อยกรองได้	3.05	0.60	มาก	2.76	0.80	มาก

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียน การสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจักขณ์ ในค่านวัตกรรมประสงค์ (ต่อ)

ข้อความ	ครู			นักเรียน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
7. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความนึกคิดของกวีหรือผู้ประพันธ์บทร้อยกรองได้	2.95	0.60	มาก	2.69	0.76	มาก
8. อธิบายคติธรรมและข้อคิดต่างๆ ที่ปรากฏในเรื่องได้	3.24	0.51	มาก	2.84	0.69	มาก
9. หยิบยกคำประพันธ์ในเรื่องมาชี้แจงได้ว่าถูกต้องตามนิมิตลักษณะหรือไม่ คีเด่นในค่านใด	2.84	0.70	มาก	2.49	0.75	น้อย
10. อธิบายความรู้ที่ได้รับในค่านต่างๆ เช่น ภาษา ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เป็นต้น	2.91	0.60	มาก	2.73	0.70	มาก
11. เปรียบเทียบสิ่งที่ปรากฏในวรรณกรรมร้อยกรองกับสิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เช่น สภาพของบ้านเมือง ชีวิตความเป็นอยู่ เป็นต้น	3.16	0.62	มาก	2.79	0.77	มาก
12. กล่าวถึงความซาบซึ้งและรสไพเราะที่ได้รับจากการใช้ถ้อยคำของกวี	2.91	0.63	มาก	2.85	0.77	มาก
13. อธิบายถึงความสนุกสนานเพลิดเพลินที่ได้รับจากการเรียนวรรณกรรมร้อยกรอง	2.69	0.63	มาก	2.55	0.87	น้อย

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนการสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณกิจทัศน์ ในค่านวัตกรรมประสงค์ (ต่อ)

ข้อความ	ครู			นักเรียน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
14. แต่งบทร้อยกรองได้	2.21	0.67	น้อย	2.20	0.91	น้อย
15. อธิบายลักษณะของชีวิตไทย เอกลักษณะไทย วัฒนธรรมไทยที่ปรากฏชัดในวรรณกรรมนั้น	3.07	0.56	มาก	2.84	0.69	มาก

จากตารางที่ 3 ครูเห็นว่าวัตถุประสงค์ที่ครูเน้นในระดับมากสามอันดับแรก คือ การที่นักเรียนสามารถอธิบายคติธรรมและข้อคิดต่าง ๆ ที่ปรากฏในเรื่องได้ วิเคราะห์ลักษณะนิสัยและการกระทำของตัวละครได้อย่างมีเหตุผล เปรียบเทียบสิ่งที่ปรากฏในวรรณกรรมร้อยกรองกับสิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เช่น สภาพของบ้านเมือง ชีวิตความเป็นอยู่ได้ ส่วนนักเรียนเห็นว่าวัตถุประสงค์ที่ครูเน้นในระดับมากสามอันดับแรก คือ การที่นักเรียนสามารถตีความและถอดคำประพันธ์ได้ถูกต้อง วิเคราะห์ลักษณะนิสัยและการกระทำของตัวละครได้อย่างมีเหตุผล และอธิบายคำศัพท์ต่าง ๆ ได้ ส่วนวัตถุประสงค์ที่ครูและนักเรียนเห็นสอดคล้องกันว่าครูเน้นในระดับน้อย คือ การที่นักเรียนสามารถแต่งบทร้อยกรองได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียน การสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจักขณ์ ในด้านวิธีสอน

ข้อความ	ครู			นักเรียน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ครูสอนด้วยวิธีการบรรยาย	2.79	0.83	มาก	2.92	0.80	มาก
2. ครูสอนด้วยวิธีการอภิปรายประกอบ การบรรยาย	2.83	0.65	มาก	2.55	0.84	น้อย
3. ครูสอนด้วยวิธีการอภิปราย	2.53	0.68	น้อย	2.32	1.04	น้อย
4. ครูสอนด้วยวิธีการแก้ปัญหา	2.28	0.62	น้อย	2.23	0.90	น้อย
5. ครูสอนด้วยวิธีการทบทวน	2.21	0.74	น้อย	1.99	0.88	น้อย
6. ครูสอนโดยวิธีการแสดง	2.10	0.83	น้อย	1.74	0.83	น้อย
7. ครูสอนด้วยวิธีการใช้เพลงประกอบ	1.90	0.67	น้อย	1.72	0.84	น้อย
8. ครูสอนแบบสืบสวนสอบสวน	2.14	0.71	น้อย	2.11	0.83	น้อย
9. ครูสอนแบบศูนย์การเรียน	1.67	0.80	น้อย	1.81	0.86	น้อย
10. ครูสอนโดยอุปมาวิธี	2.69	0.65	มาก	2.73	0.73	มาก
11. ครูสอนโดยอุปมาวิธี	2.62	0.62	มาก	2.34	0.80	น้อย
12. ครูสอนแนวทักษะสัมพันธ์	2.91	0.68	มาก	3.03	0.87	มาก
13. ครูใช้วิธีการสอนเป็นคณะ	1.28	0.62	น้อยที่สุด	1.46	0.79	น้อยที่สุด
14. ครูใช้วิธีการสอนด้วยการศึกษาค้นคว้า	2.69	0.75	มาก	2.51	0.98	น้อย

จากตารางที่ 4 ครูและนักเรียนมีความเห็นตรงกันว่าวิธีสอนวรรณกรรม ร้อยกรองที่ครูใช้ในระดับมากคือ การสอนแนวทักษะสัมพันธ์ และที่ครูและนักเรียนเห็นตรง กันว่าวิธีสอนที่ครูใช้ในระดับน้อยที่สุดคือ วิธีการสอนเป็นคณะ ส่วนวิธีสอนวรรณกรรม ร้อยกรองที่ครูเห็นว่าครูใช้ในระดับน้อยสามอันดับแรกได้แก่ การสอนแบบศูนย์การเรียน การสอนด้วยวิธีการใช้เพลงประกอบ และการสอนโดยวิธีการแสดง นักเรียนเห็นว่าวิธี สอนวรรณกรรมร้อยกรองที่ครูใช้ในระดับน้อยสามอันดับแรกได้แก่ การสอนด้วยวิธีการใช้ เพลงประกอบ การสอนโดยวิธีการแสดง และการสอนแบบศูนย์การเรียน

ศูนย์วิทยทรัพย์ากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนการสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจักขณ์ ในด้านการจัดกิจกรรมในห้องเรียน

ข้อความ	ครู			นักเรียน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ครูสาธิตการอ่านทำนองเสนาะ ควบตนเองแล้วฝึกให้นักเรียนอ่าน	2.97	0.84	มาก	2.85	0.90	มาก
2. ให้ฟังเทปทำนองเสนาะ แล้วฝึกให้อ่าน	2.47	0.86	น้อย	2.23	1.02	น้อย
3. ฝึกอ่านเนื้อเรื่องในใจ	2.88	0.65	มาก	2.53	0.84	น้อย
4. ให้อภิปราย วิเคราะห์วรรณคดี	2.74	0.64	มาก	2.41	0.84	น้อย
5. ให้โต้วาที	1.71	0.53	น้อย	1.58	0.75	น้อย
6. ให้เล่นละครหรือแสดงบทบาทสมมติจากเหตุการณ์บางตอน	1.90	0.83	น้อย	1.59	0.76	น้อย
7. ให้ถอดคำประพันธ์	2.86	0.74	มาก	2.98	0.79	มาก
8. ให้วาดภาพประกอบ	1.66	0.61	น้อย	1.37	0.60	น้อยที่สุด
9. ฉายสไลด์ภาพยนตร์ที่เป็นความรู้เกี่ยวกับบทเรียนให้นักเรียนชม	1.83	0.70	น้อย	1.49	0.73	น้อยที่สุด
10. แบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อให้อ่านงาน และรายงานหน้าชั้น	2.66	0.78	มาก	2.73	0.99	มาก
11. จัดเกมแข่งขัน เช่น ตอบปัญหา อธิบายศัพท์ ตามหัวข้อที่เรียน	2.09	0.73	น้อย	1.75	0.87	น้อย
12. ให้นำสมุดรวบรวมศัพท์ รวบรวมความรู้เฉพาะคำที่แฝงในบทเรียน เช่น ประเพณีต่าง ๆ เป็นต้น	2.00	0.73	น้อย	1.58	0.81	น้อย

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนการสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจักขณ์ ในด้านการจัดกิจกรรมในห้องเรียน (ต่อ)

ข้อความ	ครู			นักเรียน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
13. ให้ร้องเพลงที่มีเนื้อความหรือท่วงทำนองสอดคล้องกับเรื่องที่เรียน	1.76	0.60	น้อย	1.52	0.73	น้อยที่สุด
14. ให้ทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน	3.00	0.86	มาก	2.68	0.99	มาก

จากตารางที่ 5 ครูเห็นว่า กิจกรรมในห้องเรียนที่ครูจัดในระดับมากในการสอนวรรณกรรมร้อยกรองสามอันดับแรกได้แก่ การให้ทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน การที่ครูสาธิตการอ่านทำนองเสนาะด้วยตนเองแล้วฝึกให้นักเรียนอ่าน และการฝึกอ่านเนื้อเรื่องในใจ ส่วนนักเรียนเห็นว่ากิจกรรมในห้องเรียนที่ครูจัดในระดับมากสามอันดับแรกได้แก่ การให้ถอดคำประพันธ์ การที่ครูสาธิตการอ่านทำนองเสนาะด้วยตนเองแล้วฝึกให้นักเรียนอ่าน และการแบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อให้ทำรายงานและรายงานหน้าชั้น กิจกรรมในห้องเรียนที่นักเรียนเห็นว่าครูจัดในระดับน้อยที่สุดคือ การให้วาดภาพประกอบ การฉายภาพสไลด์ ภาพยนตร์ที่เป็นความรู้เกี่ยวกับบทเรียนให้นักเรียนชม และการให้ร้องเพลงที่มีเนื้อความหรือท่วงทำนองสอดคล้องกับเรื่องที่เรียน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนการสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจักขณ์ในด้านการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียน

ข้อความ	ครู			นักเรียน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ให้นักเรียนเข้าร่วมในชุมนุมภาษาไทยหรือชุมนุมวรรณศิลป์ เป็นต้น	2.12	0.90	น้อย	2.02	0.95	น้อย
2. ประกวดอ่านทำนองเสนาะ	2.29	0.70	น้อย	2.33	0.88	น้อย
3. ประกวดแต่งคำประพันธ์ประเภทต่าง ๆ	2.33	0.76	น้อย	2.61	0.88	มาก
4. ประกวดร้องเพลงในวรรณคดี	1.66	0.61	น้อย	1.56	0.70	น้อย
5. จัดนิทรรศการในวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันสุนทรภู่ วันเข้าพรรษา เป็นต้น	3.09	0.71	มาก	3.23	0.79	มาก
6.พานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ เช่น ชมการแสดงละคร ไขนหนังใหญ่ เป็นต้น	1.88	0.77	น้อย	1.95	1.00	น้อย
7. จัดแสดงละครจากวรรณคดี	1.72	0.62	น้อย	1.73	0.78	น้อย
8. จัดแสดงจินตลีลาจากวรรณคดี	1.59	0.59	น้อย	1.51	0.67	น้อยที่สุด
9. แข่งขันโตกลอนสด ลักวาล่าตัด	1.76	0.63	น้อย	1.51	0.75	น้อยที่สุด
10. แข่งขันทายปัญหาทางวรรณคดี	1.98	0.71	น้อย	1.89	0.85	น้อย

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนการสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจักขณ์ ในด้านการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียน (ต่อ)

ข้อความ	ครู			นักเรียน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
11. ใช้วิทยากรมาสาธิตการอ่านทำนองเสนาะหรือให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ	1.59	0.59	น้อย	1.68	0.64	น้อย
12. ให้นักเรียนไปร่วมฟังการบรรยาย อภิปราย การอ่านทำนองเสนาะที่จัดขึ้น ณ สถานที่ต่าง ๆ	1.69	0.71	น้อย	1.70	0.80	น้อย

จากตารางที่ 6 ครูและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า กิจกรรมนอกห้องเรียนที่ครูจัดในระดับมากในการสอนวรรณกรรมร้อยกรองคือ การจัดนิทรรศการในวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันสุนทรภู่ วันเข้าพรรษา เป็นต้น ส่วนกิจกรรมนอกห้องเรียนที่นักเรียนเห็นว่าครูจัดในระดับน้อยที่สุด คือ การจัดแสดงจินตลีลาจากวรรณคดี และการแข่งขันโต้กลอนสด ลักวา ลำตัด สำหรับข้ออื่น ๆ นั้น ครูมีความเห็นว่าครูจัดในระดับน้อยทุกประเด็น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนการสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณกิจฉบับในคานส์การสอน

ข้อความ	ครู			นักเรียน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. แผนเสียงหรือเทปบันทึกเสียง	2.59	0.75	มาก	2.03	0.93	น้อย
2. บทเพลง	2.00	0.68	น้อย	1.71	0.77	น้อย
3. บัตรคำ แถบประโยค	1.97	0.75	น้อย	1.48	0.65	น้อยที่สุด
4. รูปภาพ สมุดภาพ การทูน	2.40	0.77	น้อย	1.71	0.81	น้อย
5. ของจำลอง หุ่นกระบอก	1.69	0.63	น้อย	1.47	0.62	น้อยที่สุด
6. ของจริง	2.09	0.84	น้อย	1.55	0.70	น้อยที่สุด
7. วิทยากร	1.55	0.63	น้อยที่สุด	1.54	0.70	น้อยที่สุด
8. สไลด์	1.97	0.94	น้อย	1.60	0.74	น้อย
9. ภาพยนตร์	1.47	0.57	น้อยที่สุด	1.44	0.66	น้อยที่สุด
10. แผนที่ แผนที่ภูมิ	2.05	0.89	น้อย	1.67	0.79	น้อย
11. หนังสือ เอกสาร ที่นอกเหนือจากตำราเรียน	2.81	0.87	มาก	2.36	0.92	น้อย

จากตารางที่ 7 ครูเห็นว่าในการสอนวรรณกรรมร้อยกรอง สื่อการสอนที่ครูใช้ในระดั้มาก ได้แก่ หนังสือ เอกสาร ที่นอกเหนือจากตำราเรียน และแผนเสียงหรือเทปบันทึกเสียง ส่วนสื่อการสอนที่ครูและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่าครูใช้ในระดั้น้อยที่สุดเป็นอันดับแรก คือ ภาพยนตร์

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการ
เรียนการสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุด
วรรณกิจภรณ์ ในด้านช่วงเวลาที่ใช้วัดและประเมินผล

ข้อความ	ครู			นักเรียน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. วัดและประเมินผลทุกชั่วโมงที่สอน	2.14	0.78	น้อย	1.96	0.84	น้อย
2. วัดและประเมินผลเมื่อจบบทเรียนแต่ละเรื่อง	2.91	0.78	มาก	2.41	0.90	น้อย
3. วัดและประเมินผลเมื่อจบบทเรียนมากกว่าหนึ่งเรื่องแล้วแต่ความยากง่ายของบทเรียน	2.67	0.71	มาก	2.52	0.64	น้อย
4. หนึ่งเดือนวัดและประเมินผลครั้งหนึ่ง	2.12	0.77	น้อย	2.31	0.93	น้อย

จากตารางที่ 8 ครูเห็นว่าในการสอนวรรณกรรมร้อยกรอง ช่วงเวลาในการวัดและประเมินผลที่ครูใช้ในระดั้มาก ได้แก่ การวัดและประเมินผลเมื่อจบบทเรียนแต่ละเรื่อง และการวัดและประเมินผลเมื่อจบบทเรียนมากกว่าหนึ่งเรื่องแล้วแต่ความยากง่ายของบทเรียน ส่วนช่วงเวลาในการวัดและประเมินผลที่ครูเห็นว่าครูใช้ในระดั้น้อยได้แก่ หนึ่งเดือนวัดและประเมินผลครั้งหนึ่ง และการวัดและประเมินผลทุกชั่วโมงที่สอน ส่วนช่วงเวลาในการวัดและประเมินผลข้ออื่น ๆ นั้น นักเรียนเห็นว่าครูใช้ในระดั้น้อยทุกประเด็น

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียน การสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจิตร ในด้านวิธีการวัดและประเมินผล

ข้อความ	ครู			นักเรียน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ให้ทำแบบฝึกหัดในช่วงโมง	2.29	0.96	น้อย	2.14	0.90	น้อย
2. ให้ทำแบบฝึกหัดเป็นการบ้าน	2.79	0.89	มาก	2.68	0.93	มาก
3. ให้คนควาเขียนรายงาน	2.67	0.82	มาก	2.58	0.88	มาก
4. ให้แสดงละคร	1.83	0.78	น้อย	1.52	0.72	น้อยที่สุด
5. ให้แสดงบทบาทสมมติของตัวละครตอนที่เรียน	1.81	0.71	น้อย	1.54	0.75	น้อยที่สุด
6. จัดให้โต้วาที	1.67	0.66	น้อย	1.52	0.71	น้อยที่สุด
7. ให้ตอบคำถามปากเปล่า และอภิปรายแสดงความคิดเห็น	3.22	0.62	มาก	2.69	0.92	มาก
8. ให้ทำข้อทดสอบแบบต่าง ๆ	2.76	0.76	มาก	2.29	0.90	น้อย

จากตารางที่ 9 ครูและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ในการสอนวรรณกรรมร้อยกรอง วิธีการวัดและประเมินผลที่ครูใช้ในระดั้มากสองอันดับแรกได้แก่ การให้นักเรียนตอบคำถามปากเปล่า และอภิปรายแสดงความคิดเห็น และการให้ทำแบบฝึกหัดเป็นการบ้าน ส่วนวิธีการวัดและประเมินผลที่นักเรียนเห็นว่าครูใช้ในระดั้น้อยที่สุดได้แก่ การให้นักเรียนแสดงละคร การให้โต้วาที และการให้แสดงบทบาทสมมติของตัวละครตอนที่เรียน

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการ
เรียนการสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุด
วรรณวิจักขณ์ ในด้านการวัดและประเมินผลที่ครูเน้นหนัก

ข้อความ	ครู			นักเรียน		
	ข	อ.บ.	ความ หมาย	ข	อ.บ.	ความ หมาย
1. ความรู้ ความจำเกี่ยวกับวรรณกรรมร้อยกรอง	2.53	0.80	น้อย	2.70	0.78	มาก
2. ความเข้าใจในวรรณกรรมร้อยกรอง	3.14	0.48	มาก	2.94	0.77	มาก
3. การนำความรู้ไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ	3.02	0.63	มาก	2.53	0.74	น้อย
4. การวิเคราะห์วรรณกรรมร้อยกรอง	2.95	0.66	มาก	2.76	0.81	มาก
5. การประเมินค่าวรรณกรรมร้อยกรอง	2.95	0.66	มาก	2.50	0.85	น้อย
6. ทักษะในการแต่งคำประพันธ์	2.34	0.74	น้อย	2.44	0.90	น้อย
7. เจตคติที่มีต่อการเรียนวรรณกรรมร้อยกรอง	2.72	0.74	มาก	2.49	0.82	น้อย

จากตารางที่ 10 ครูและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ในการสอนวรรณกรรมร้อยกรอง สิ่งที่ครูเน้นในระดับมากเป็นอันดับแรกในการวัดและประเมินผลคือ ความเข้าใจในวรรณกรรมร้อยกรอง ส่วนการวัดและประเมินผลที่ครูและนักเรียนเห็นสอดคล้องกันว่าครูเน้นในระดับน้อยคือทักษะในการแต่งคำประพันธ์

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อ เสนอแนะที่มีต่อการ เรียนการสอนวรรณกรรมร้อยกรอง
ในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณคดีจักษ์ณ

ตามที่ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามแบบเปิดโอกาสให้ตอบโดยเสรี เพื่อให้ผู้ตอบ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อ เสนอแนะที่มีต่อการ เรียนการสอนวรรณกรรม ร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณคดีจักษ์ณในค่านต่าง ๆ นั้น ครูและนักเรียนได้ ตอบแบบสอบถามซึ่งมีความสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

ปัญหาของครูในการสอนวรรณกรรมร้อยกรอง

1. คำนวณวิธีสอน ครูไม่สามารถใช้วิธีการสอนแบบใหม่ ๆ ได้มากนัก เนื่องจาก เนื้อหาที่เรียนมีมากและมีเวลาเรียนจำกัด ส่วนมากจึงใช้วิธีสอนแบบบรรยาย และอภิปราย เป็นส่วนใหญ่ บางครั้งครูไม่มีความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะประเภทต่าง ๆ และ ไม่สามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้มากนัก เช่น การฝึกอ่านทำนองเสนาะ เป็นต้น เพราะ จำนวนนักเรียนมีมาก และไม่มีเวลาเพียงพอที่จะฝึกให้นักเรียนอ่านทำนองเสนาะทีละคน
2. คำนความสนใจของนักเรียน ส่วนใหญ่นักเรียนจะมีความสนใจวรรณกรรม ประเภทร้อยกรองน้อย เนื่องจากมีความคิดเห็นว่าเนื้อหายาก และไม่ค่อยมีโอกาสได้นำสิ่งที่ เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เนื้อหาบางเรื่องไม่น่าสนใจทำให้นักเรียนเบื่อหน่าย
3. คำนตำราอ้างอิง มีไม่เพียงพอกับความต้องการของครู
4. คำนสื่อการสอน มีน้อย เช่น เทปการอ่านทำนองเสนาะประเภทต่าง ๆ ที่ตรงกับเนื้อหาในบทเรียน งบประมาณมีไม่เพียงพอ นอกจากมีผู้สอนไม่มีเวลาที่จะผลิตสื่อ การสอนเอง
5. ปัญหาอื่น ๆ เช่น นักเรียนไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็น เช่น วิจารณ์ วรรณกรรมร้อยกรอง เป็นต้น

ข้อเสนอแนะของครูในการสอนวรรณกรรมร้อยกรอง

1. ควรจัดอบรม ประชุมสัมมนาครูที่สอนภาษาไทยเป็นพิเศษทุกปี อย่างน้อยปีละ ครั้ง ควรเชิญวิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยาย ให้ความรู้ใหม่ ๆ แก่ครู ตลอดจนสาธิตการอ่าน

อ่านหนังสือ เป็นต้น

2. ในการสอนครูควรเชื่อมโยงเนื้อหาที่เรียนให้เข้ากับเหตุการณ์และสังคมปัจจุบันให้มากที่สุด ควรมุ่งให้ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และควรใช้สื่อการสอนประกอบ เช่น รูปภาพ เทป สไลด์ ภาพยนตร์ ตลอดจนสิ่งที่หาได้โดยง่ายเพื่อสร้างความสนใจของนักเรียน

3. ครูควรแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ และควรมีความสามารถในการอ่านตำราหนังสือได้

4. เนื้อหาที่จะนำมาให้นักเรียนเรียนนั้นไม่ควรมีมากเกินไป เพื่อครูจะได้มีเวลาที่จะฝึกให้นักเรียนรู้จักวิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนให้นักเรียนเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และเนื้อหาที่เรียนไม่ควรเป็นเรื่องที่ยาวหรือยากจนเกินไป เพราะจะทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายได้

5. ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนที่สนใจในการแต่งคำประพันธ์ได้แต่งบทร้อยกรองประกวดในโอกาสต่าง ๆ และควรจัดการประกวดอ่านตำราหนังสือ เพื่อให้นักเรียนเกิดความซาบซึ้งในวรรณกรรมร้อยกรองยิ่งขึ้น

6. ศึกษานิสัยการให้บริการในด้านสื่อการสอน เช่น เทปตำราหนังสือ ภาพยนตร์ สไลด์ประกอบบทเรียน คู่มือครู เป็นต้น ตลอดจนแนะนำวิธีสอนแบบใหม่ ๆ แก่ครู

ปัญหาของนักเรียนในการเรียนวรรณกรรมร้อยกรอง

1. วรรณกรรมร้อยกรองมีศัพท์ยาก ทำให้อ่านแล้วไม่คอยเข้าใจความหมายของบทประพันธ์ ทำให้รู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียน

2. อ่านตำราหนังสือไม่ถูกต้อง และไม่มีความสามารถในการถอดคำประพันธ์และแต่งคำประพันธ์

3. วรรณกรรมร้อยกรองบางเรื่องมีเนื้อหายาก ทำให้เบื่อหน่าย ประกอบกับครูใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนน้อยทำให้ไม่น่าสนใจ และอธิบายบางตอนไม่แจ่มแจ้ง

ข้อเสนอแนะของนักเรียนในการสอนวรรณกรรมร้อยกรอง

1. ต้องการให้ครูใช้สื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ประกอบการสอน ได้แก่ เทปบันทึกเสียง รูปภาพ สไลด์ ภาพยนตร์ เป็นต้น
2. ต้องการให้ครูสาธิตการอ่านทำนองเสนาะ และฝึกให้นักเรียนอ่านทำนองเสนาะให้ถูกต้อง นอกจากนี้ควรฝึกให้นักเรียนถอดคำประพันธ์ และแต่งคำประพันธ์ด้วย
3. ต้องการให้ครูจัดกิจกรรมประกอบการสอนโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมด้วยเสมอ ๆ เช่น จัดการอภิปราย โต้วาทิ เป็นต้น
4. ต้องการให้มีการแสดงละครเกี่ยวกับวรรณกรรมร้อยกรองที่เรียน มีการประกวดอ่านทำนองเสนาะ และประกวดแต่งคำประพันธ์ประเภทต่าง ๆ ด้วย
5. ต้องการให้ครูมีวิธีการสอนที่สนุกสนาน เพลิดเพลิน น่าสนใจ มีการแทรกอารมณ์ขันในการสอน มีความสามารถในการอธิบายให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่เรียนได้อย่างชัดเจน และควรแทรกความรู้ใหม่ ๆ ที่นอกเหนือจากบทเรียนด้วย
6. ต้องการให้ครูพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ เช่น ให้ชมสถานที่สำคัญต่าง ๆ ทางวรรณคดี ตลอดจนให้นักเรียนมีโอกาสได้ชมการแสดงละคร โขน หนังใหญ่ เป็นต้น
7. ต้องการให้ครูเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ
8. ครูควรแนะนำผลงานร้อยกรองของกวีที่มีชื่อเสียงให้นักเรียนรู้จัก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย